

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA MILLIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMAN

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

MENDELEEV DMITRIY IVANOVICH
(1834-1907)

2022
FEVRAL
№37

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.tadqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
23-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-23**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-23**

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 37-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 28 февраль 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шоҳида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Ҳамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Раҳмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпلامга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

АГРОПРОЦЕССИНГ РИВОЖЛАНИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ

1. Сафаров Хусниддин Сирожиддин ўғли, Кўчқоров Журъат Жалилович ГИДРОМЕЛИОРАТИВ ТИЗИМЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ УСЛУБЛАРИНИ ИЛМИЙ АСОСЛАШ	7
---	----------

АГРОПРОЦЕССИНГ РИВОЖЛАНИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ

УДК: 631.3.14.4

ГИДРОМЕЛИОРАТИВ ТИЗИМЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ УСЛУБЛАРИНИ ИЛМИЙ АСОСЛАШ

Сафаров Ҳусниддин Сирожиiddин ўғли

“ТИҚХММИ” МТУ Бухоро табиий ресурсларни бошқариш институти
Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факултети 2-босқич талабаси

Илмий раҳбар: т.ф.ф.д., доцент. **Кўчқоров Журъат Жалилович**
“ТИҚХММИ” МТУ Бухоро табиий ресурсларни бошқариш институти
Ўқув-услубий бўлим бошлиғи

Аннотация: Гидромелиоратив тизимлар олдида қуйилган вазифани бажариш учун уларнинг ҳамма элементлари яхши ишлаши учун гидромелиоратив тизимларда лойихалаш вазифалари тезисда баён этилган. Гидромелиоратив тизимлардан фойдаланувчи ходимлар, тизимни келажакда ҳар томонлама яхшилашни таъминлаш мақсадида доимо уни мукаммаллаштириш таклифлари билан чиқадиладар. Бу мукаммаллаштириш ишлари илмий тадқиқот ишлари якунлари асосида олиб борилади.

Калит сўзлар: унумдорлик, хўжалик ичи, ва қишлоқ хўжалик экинлари текислаш, технологик жараён, суғориш, нотекислик, инновацион технология, физик-механик хосса, жорий текислаш.

Гидромелиоратив тизимни бош (сув олиш) иншоотида хўжаликлараро ва хўжалик ичи тармоқларини айрим қисмларида тизимни мукаммаллаштириш ва қайта жихозлаш буйича алоҳида такомиллаштириш ишлари амалга оширилиши мумкин. Амалда капитал жихозлаш ва қуриш ишларига янги техникаларни ва янги ишлаб чиқариш тажрибалари натижаларидан фойдаланган ҳолда бажарилгандан сунг яна 5-10 йилдан сўнг зарурият туғилиши мумкин. Тизимни замонавий илмий ютуқлар ва илғор ишлаб чиқариш натижаларига асосан такомиллаштириб бориш тизимидан фойдаланувчи ва уни бошқарувчи ташкилотларини асосий вазифаларидан бири ҳисобланади. Республикамизда таъмирлаш ва жихозлаш, ҳамда мукаммаллаштирилиш керак бўлган суғориш тизимлари ҳам мавжуд. Улар қуйидаги тартибда қайта таъмирланиши мумкин: тизимдан фойдаланувчи, узининг хўжалик ичи гидромелиоратив тизим бўйича ва хўжаликлараро қисми бўйича тизимни келажак тараққиёт ривожланиш режасини тузади. Бу тузилган режа 3 босқичдан иборат бўлади.

1-босқичда суғориш техникасини яхшилалаш, суғориш тармоқларини солиштирма узунлигини 20-25 м/гагача бўлишлиғи, ҳар 1000 га суғориш майдони учун 1-2 дона сув олиш иншоотини қурилиши, хўжалик ичи тармоқларида иншоотлар сонини етарли булиши, суғориш майдонларини юзасини текислаш ишлари, зах қочириш тармоқларини қуриш ишлари кўзда тутилади.

2-босқичда суғориш техникасини замонавий суғориш техникаси (машиналари) билан алмаштириш, суғориш тармоқларини сув исрофини камайтирувчи қопламалар билан қоплаш, новлар, ёпик суғориш тармоқлари қуриш ёпик зовурлар қуриш ва шунга ўхшаш тадбирлар кўзда тутилади.

3-босқичда гидромелиоратив тизимда сув тақсимотини ва суғоришни автоматлаштириш ва сув сарфини ҳисобга олиш, назорат қудуқларини автоматлаштириш, илғор техникалардан фойдаланиш ишлари режалаштирилади.

Тизимни қайта тиклаш режаси буйича қисқа муддатга мўлжалланган техник ишларни бажариш лойиҳалари тузилиши ҳам мумкин. Хўжалик ичи тармоқларида ўтказиладиган йўналишлари бўлиб, қуйидагилар хизмат қилиши мумкин: ерларни мелиоратив ҳолати ва агротехник талаблардан келиб чиққан ҳолда турли сув таъминоти йўллари учун

ўсимликларни ҳисобий суғориш режимини ҳисоблаш, ишлаб чиқариш тадқиқотларининг суғориш далаларида ҳақиқатда амалга ошириладиган суғориш режимларини ва қишлоқ хўжалик экинларини сув, озика ва унсурлар билан таъминлаш, қишлоқ хўжалик экинларидан кўзланган ҳосилни олишга яхши шароит яратади.

Хулосалар ва таклифлар:

Гидромелиоратив тизимларни ташкил этувчи элементлар улардаги деформацияларни ўлчов орқали назорат қилиш, таъмирлаш ишларини, суғориш ва зах қочириш тармоқларидаги лойқа ва ўтлардан тозалаш ишларини режалиштириш учун имконият туғдиради.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Патент UZ FAP №01235. Узун бўйли текислагич // Ҳасанов И.С., Қўчқоров Ж.Ж., Ҳасанов У.И // Расмий ахборотнома. – 2017. – №2.
2. FAP № 20180100. Такмиллашган узун бўйли текислагич // Қўчқоров Ж.Ж., Ҳасанов И.С., Ҳасанов У.И., Иноятов И.Ш.
3. Қўчқоров Ж.Ж. Базали текислагич дискли юмшаткичларининг параметрларини асослаш: Автореф дисс. ... техн.фан.фал.докт.–Қарши, 2021.–36 б.

ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 23-ҚИСМ

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович

Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович

Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 28.02.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000
